

گزارش برگزاری همایش و کارگاه آموزشی بهره‌وری مصرف انرژی در صنایع

تهیه کننده: سیاوش صمیمی

همایش به بحث و تبادل نظر در این باره پرداختند. انتخاب این پنج صنعت به عنوان صنایع انرژی‌بر و موضوع این همایش، بدین علت بود که طبق بررسی‌های انجام گرفته این پنج صنعت در مجموع ۷۱ درصد

از کل انرژی مصرفی صنایع کشور را به خود اختصاص می‌دهند.

در این سمینار خانم کانسولو ویدال (Consuelo Vidal Bruce)

همهانگ‌کننده مقیم سازمان ملل و نماینده موقت یونیدو در ایران، اهداف کنونی سازمان توسعه صنعتی ملل متحد را کمک به ارتقای بهره‌وری مصرف انرژی در کشورهای در حال توسعه و سوق دادن این کشورها به سمت وسوی استفاده از انرژی‌های پاک و از منابع

تجدیدشونده عنوان کرد. او ضمن بیان این مطلب که در حال حاضر بیش از ۱/۶ میلیارد نفر در دنیا از دسترسی به انرژی برق محروم هستند، تلاش یونیدو را در راستای انتقال تکنولوژی به کشورهای در حال توسعه ذکر کرد و ابراز امیدواری کرد که از این طریق هم شمار افرادی که به انرژی دسترسی دارند فزونی یابد

همایش و کارگاه آموزشی بهره‌وری مصرف انرژی در صنایع ایران، با همکاری مشترک شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت و سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (UNIDO) در تاریخ ششم تیرماه برگزار شد. هدف از این همایش یکروزه که در آن جمعی از مدیران و مسئولان وزارت امور خارجه، وزارت نفت، وزارت صنایع و معادن، سازمان حفاظت محیط‌زیست و کارشناسان داخلی و خارجی نیز حضور داشتند، بررسی راه‌کارهای بهینه‌سازی مصرف سوخت در پنج صنعت

انرژی‌بر پتروشیمی، پالایشگاهی، فولاد، سیمان و آجر عنوان شده بود و در راستای بررسی نتایج حاصل از قرارداد مشترک شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت و سازمان توسعه صنعتی ملل متحد جهت استفاده از تسهیلات فنی و مالی سازمان تسهیلات جهانی محیط زیست، برگزار شد که طی آن حاضران و سخنرانان در این

جهانی محیط زیست (GEF : Global Environment Facility) اعلام کرد و اظهار داشت انجام و اجرای پایلوت پروژه‌های نمونه بهینه‌سازی انرژی و بررسی نتایج و بازدهی بهره‌وری انرژی پروژه‌ها و اعلام نتایج به دست آمده از این پروژه‌های نمونه، به صنایع مشابه جهت ترغیب آن‌ها برای اجرای پروژه‌ها در سطح وسیع‌تر، از جمله هدف-هایی است که در تهیه این سند همکاری دنبال می‌شود. شریف اظهار داشت: برای تدوین این سند قراردادی براساس مصوبه هیات مدیره شرکت ملی نفت ایران میان سازمان توسعه صنعتی ملل متحد بعنوان کارگزار سازمان تسهیلات جهانی محیط زیست و شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت منعقد شده و در چارچوب این قرارداد، دو تیم متخصص بین‌المللی و داخلی انتخاب شده‌اند که با تعاملات این دو تیم و نمایندگان پنج صنعت انرژی بر مذکور در کشور و با هماهنگی شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت و یونیدو، این سند پروژه تهیه و برای سازمان تسهیلات جهانی محیط زیست، ارسال خواهد شد. شریف اظهار امیدواری کرد این سند همکاری تا پایان سال ۲۰۱۰ میلادی مصوب و از اوایل سال ۲۰۱۱ اجرایی شود. وی افزود: این پروژه بر اساس سندی که تنظیم می‌شود با سرمایه‌گذاری مشترک از سوی شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت و پنج صنعت انرژی بر کشور و با هزینه‌ای بالغ بر ۲۰ میلیون دلار که ۵ میلیون دلار آن را سازمان تسهیلات جهانی محیط‌زیست تامین می‌کند و مابقی از داخل تامین می‌شود، در مدت زمان سه سال به اجرا درخواهد آمد.

در بخش دوم این همایش کارگاه‌های تخصصی برای پنج صنعت مورد بحث، تشکیل شد. در کارگاه آموزشی پتروشیمی گفته‌های آقای «خوشگر» جالب توجه بود: وی اعلام کرد که در سال ۱۳۸۸ در حدود ۱۴ میلیارد مترمکعب گاز تحویل مجتمع‌های پتروشیمی شده است که ۴۸ درصد از این میزان گاز به عنوان سوخت این مجتمع‌ها مصرف شده است و مابقی (۵۲ درصد) به عنوان خوراک این صنایع مورد استفاده قرار گرفته است. ایشان با اظهار این مطلب که شاخص‌های انرژی‌بری در صنعت پتروشیمی کشور در یکی دو سال گذشته رو به کاهش بوده است، دلایل این کاهش را موارد مختلفی ذکر نمود: «بخشی از کاهش شاخص کلی انرژی‌بری صنعت پتروشیمی ممکن است مربوط به فعالیت‌های انجام گرفته در جهت افزایش کارایی مصرف انرژی در مجتمع‌های گوناگون باشد، بخشی نیز به احتمال بالا مربوط است به ظرفیت‌های جدید ایجاد شده در کل صنعت، چراکه این ظرفیت‌های جدید اکثراً به تولید محصولات پلیمری اشتغال دارند که در فرآیند تولیدشان نسبت به آمونیاک و اوره انرژی و سوخت کمتری به مصرف می‌رسد و از این طریق میانگین مصرف انرژی به ازای تولید هر یک تن محصول پتروشیمی برای کل صنعت رو به کاهش نهاده است.»

در پایان این همایش نیز اظهار امیدواری شد که با پیشبرد توافقات صورت گرفته، صنایع کشور بتوانند تا پنج سال آینده به صرفه‌جویی ۲۰ درصدی در مصارف انرژی خود نایل آیند. ■

و هم بتوان موجبات افزایش کارایی در مصرف انرژی را فراهم آورد. همچنین وی فراهم آوردن امکان دسترسی به فناوری‌های نو که منجر به بالابردن کارایی در مصرف انرژی می‌شود را در راستای برنامه‌های زیست‌محیطی سازمان ملل متحد برشمرد و افزود که سعی و کوشش برای نیل به کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای می‌بایست یک خواست و هدف همگانی در تمامی کشورهای جهان باشد.

سخنران دیگر این همایش آقای پل استیونسن (Paul Stevenson) کارشناس بین‌المللی انرژی بود که با تاکید بر بالا بودن شاخص شدت انرژی ایران، وضعیت مصرف انرژی در کشورمان را اسفناک خواند و البته اظهار خوشبینی نمودند که با حذف یارانه‌های انرژی در ایران تا پنج سال آینده و به تبع آن، افزایش قیمت حامل‌های انرژی، انگیزه لازم در مدیران صنایع برای هدایت و حرکت سریع مجموعه تحت کنترلشان به سمت افزایش کارایی در مصرف انرژی ایجاد گردد. وی با اشاره به رشد سریع مصرف انرژی در ایران از سال ۱۹۷۰ میلادی تاکنون و در تمامی بخش‌های صنعتی، خانگی، حمل‌ونقل و خدمات، دلایل این نابسامانی را دولتی بودن مدیریت اکثریت صنایع کشور و پرداخت سهم عمده‌ای از بهای حامل‌های انرژی از طریق یارانه دولت برشمرد. او بر این نکته تاکید کرد که پرداخت یارانه‌های هنگفت دولت حامل‌های انرژی موجب پایین بودن بهای این حامل‌ها شده است و در نتیجه در ایران شاهد بازگشت دیر هنگام سرمایه‌گذاری در طرح‌های صرفه‌جویی انرژی و فراهم نبودن بستر مناسب برای گسترش فعالیت شرکت‌های خدمات انرژی بوده‌ایم. ایشان همچنین از سیاست بانکی کشور انتقاد نموده و افزودند که نرخ‌های بهره ۱۳ تا ۱۵ درصدی وام بانکی حتی برای طرح‌های صرفه‌جویی انرژی، گواه این مطلب است که نظام بانکی ایران هیچ کمک و همکاری را در زمینه افزایش کارایی مصرف انرژی در کشور انجام نداده است. این کارشناس بین‌المللی انرژی در ادامه آینده وضعیت مصرف انرژی صنایع کشور را رو به بهبود ارزیابی کرده و علت آن را خصوصی‌سازی صنایع، ادغام کارخانجات و صنایع قدیمی، حذف تدریجی یارانه‌های انرژی، برنامه‌های مدرنیزه‌کردن صنایع و همچنین درک حساسیت گرمایش کره زمین و احساس نیاز به توجه بیشتر در مقوله انرژی و محیط زیست عنوان داشت.

در ادامه آقای مهدی شریف، مدیر بهینه‌سازی انرژی در بخش صنعت در شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، پنج صنعت انرژی بر کشور را پالایشگاه‌ها، پتروشیمی، آهن و فولاد، سیمان و آجر برشمرد و اعلام داشت که این صنایع بیش از ۵۰ درصد از انرژی مصرفی در کل صنعت و کشاورزی به غیر از نیروگاه‌ها را به خود اختصاص داده‌اند. وی، ایجاد مدیریت سیستم‌های انرژی در صنایع، آموزش به صنایع، ترویج تجارت کربن در کشور از طریق شروع پروژه‌های مکانیزم توسعه پاک (CDM : Clean Development Mechanism) و فرهنگ‌سازی در صنایع، جهت ارتقای کارایی انرژی را از جمله اهداف کلان در تدوین سند پروژه همکاری با سازمان توسعه صنعتی و سازمان تسهیلات